

**asociace
pro didaktiku
dějepisu**

Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické
univerzity v Liberci / Katedra historie /ADD
Studentská 1402/2
Liberec I-Staré Město, 460 01 Liberec

<https://adidej.cz/> ; adidej@email.cz

Tisková zpráva 4. 3. 2025:

ADD nabízí základním školám pomoc při práci s návrhem revize RVP pro Dějepis a s modelovými ŠVP

Veřejnost má tento týden možnost se poprvé seznámit s obsahem modelových školních vzdělávacích programů (mŠVP), které někteří učitelé očekávají jako důležitý krok v zavádění revidovaného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání do praxe. Protože se k procesu tvorby [výbor ADD vyjadřoval](#), vydáváme po konzultaci se členy pracovní skupiny Dějepis při NPI ČR následující prohlášení:

Prohlášení výboru ADD k modelovým Školním vzdělávacím programům

- ADD vítá revizi Rámcových vzdělávacích programů jako příležitost změnit podobu výuky (nejen) dějepisu
- ADD však nesouhlasí se zveřejněnou podobou modelových školních vzdělávacích programů a vyslovuje konkrétní výhrady ke způsobu, jak byly mŠVP tvořeny, a k formě, v jaké byly zveřejněny
- díky zapojení řady členů*ek asociace do tvorby revize nabízí ADD školám pomoc a konzultaci při implementování revize RVP ZV v oblasti Dějepis/Člověk a společnost a k tvorbě školních vzdělávacích programů. Neváhejte se na ADD obrátit.

Proces revizí jsme přijali s velkým očekáváním jako příležitost a další impuls k systémové změně výuky nejen dějepisu. Aktivní vyučující a didaktičky včetně řady zástupců ADD se podíleli na tvorbě nebo připomínkování RVP ZV a na mŠVP, figurovali v pracovních skupinách nebo metodických kabinetech. Navzdory různým obtížím se v návrhu revize podařilo inovovat vzdělávací obsah i cíle školního dějepisu a přiblížit nové očekávané výsledky učení kompetenčnímu pojetí výuky. To považujeme za krok správným směrem.

Kritiku závěrečné fáze procesu tvorby revize RVP ZV a mŠVP, zaznívající veřejně v posledních měsících, považujeme v konkrétních bodech za oprávněnou. Také [pracovní skupina pro vzdělávací oblast Člověk a společnost / obor Dějepis](#) se společně s dalšími oborovými skupinami vyslovovala kriticky k harmonogramu tvorby modelového učebního plánu, k prodlevám v procesu tvorby RVP a k nedostatku času na přípravu mŠVP.

Parametry tvorby modelových ŠVP ani formu jejich zpřístupnění veřejnosti jsme z pozice ADD ovlivnit nemohli. Snažili jsme se však apelovat na širší podíl vyučujících z praxe. Přes opakované výzvy členů*ek pracovní skupiny, výboru i členské sítě ADD bohužel nebyli aktivní vyučující, zapojení v územních metodických kabinetech, vůbec přizváni k oponentuře

návrhů školních výsledků učení. Tím byla promarněna příležitost zvýšit obsahovou kvalitu modelových ŠVP před jejich pilotáží v praxi.

Necháváme na posouzení vyučujících, vedení škol i fakult, do jaké míry je argumentace NPI ČR a MŠMT při obhajování zvolené podoby modelových ŠVP přesvědčivá. Pilotní školy jistě podají zpětnou vazbu i k tomu, jaká je uživatelská přívětivost a didaktická úroveň předložených návrhů mŠVP v podobě excelových tabulek. **Apelujeme však důrazně na vedení NPI ČR i odpovědné osoby na MŠMT, aby při dalším plánování, realizaci a vyhodnocování nadcházejícího ročního ověřování OVU RVP ZV a na ně navázaných mŠVP využili členy*ky společenskovední sekce územních metodických kabinetů, případně také síť pilotního projektu Dějepis+.** Je zkrátka nutné ve veřejné pilotáži využít zkušenosti aktivních vyučujících. Bez zapojení a spolupráce s aktivní částí pedagogické veřejnosti totiž dle našeho názoru nemá ambiciózní kurikulární reforma šanci na úspěch.

Nepodařilo se nám bohužel přesvědčit úředníky NPI ČR ani MŠMT o potřebě zajistit “naukovým” oborům dostatečný prostor pro naplnění cílů RVP ZV v základu učebního plánu. Pro výuku dějepisu bylo požadováno zachování garantované minimální časové dotace v rozsahu 6 hodin, ideálně během tří ročníků ZŠ. Tedy tak, aby bylo ve výuce možné naplnit očekávané výstupy učení z revize RVP a aby byl poskytnut dostatečný prostor pro časově náročnější výukové metody či pro efektivnější výuku v dvouhodinových blocích.

S politováním konstatujeme, že v [předmětovém](#) “tradičním”, chronologicky řazeném modelovém ŠVP, byly **školní výstupy dějepisu bez spolupráce s tvůrci z pracovní skupiny z úřední vůle na NPI ČR seškrtnuty na nižší časovou dotaci, než jak byly pracovní skupinou Dějepis zamýšleny** (zásahy postihly výstupy v 7. ročníku - středověk/novověk/počátek 20. století).

Úředníci NPI ČR provedli nekompetentní redukci mŠVP na model 2+1+2+0 pro 6.-9. ročník. V 9. ročníku dějepis není zařazen, aby byl dostatečný prostor pro volitelné předměty. **Aktivizační metody či “badatelskou výuku”, jejichž posílení bylo podle našeho mínění prioritním cílem návrhu revize, navíc úředníci vyčlenili mimo základ výuky. Jejich zakomponování podmiňují tím, že vyučující mají mít pro tyto metody zvláštní vzdělání. To je zcela v rozporu se stanoviskem pracovní skupiny.** Vždyť tyto metody dnes představují jádro kurzů oborové didaktiky na většině fakult připravujících budoucí učitele a učitelky a zaměřily se na ně i úspěšné projekty směřující k vyučujícím v praxi (jmenovitě opět Dějepis+). Kroky úředníků NPI tedy brání inovaci výukových metod v běžné výuce.

Výbor ADD z uvedených důvodů návrh mŠVP jako celek nemůže podpořit bez výhrad.

NPI ČR nakonec pod marginalizovanou poznámkou “[alternativní časové dotace předmětů](#)” zveřejnilo i **původní návrh pracovní skupiny Dějepis, pracující s modelem základní časové dotace 6 vyučovacích hodin.** Tento materiál **si proto za Výbor ADD dovolujeme vedení základních škol i vyučujícím v praxi doporučit jako realističtější cestu k naplňování očekávaných výsledků učení dle revize RVP ZV.**

Jakkoli v důsledku časové tísně při jeho tvorbě nepokládáme ani tento mŠVP za ideální (například nebyla možnost pro školní výsledky učení navrhnout modelový tematický plán výuky), jeho obsah je výsledkem práce zkušených lektorů a učitelů z praxe. Očekáváme

od nadcházející pilotáže konstruktivní zpětnou vazbu, která - jak doufáme - povede k úpravě návrhu tak, aby co mohl nejlépe sloužit běžné školní praxi.

V důsledku výše zmíněných prodlev v procesu revize i enormního časového tlaku na zveřejnění mŠVP ze strany MŠMT bohužel nebyl odborným skupinám poskytnut čas na koncepční promýšlení mezipředmětové spolupráce a tvorbu dalšího modelu - [integrovaného mŠVP](#). Zveřejněný **návrh mŠVP pro integrovaný předmět Společnost**, jehož součástí měly být výstupy dějepisu/výchovy k občanství, vznikl **bez spolupráce s pracovní skupinou a bez kvalitní oponentury**. Zveřejněný návrh bohužel dle našeho mínění nesplňuje deklarované cíle na funkční, pro oba obory vyváženou a v praxi přijatelnou integraci.

Stav revize RVP ZV není v žádném ohledu uspokojivý. V ADD však věříme ve schopnost škol a vyučujících využít nabízené výstupy v modelových ŠVP jako podnět k promýšlení obsahu a cílů dějepisné výuky tak, aby odpovídaly nárokům 21. století. **Členové*ky Asociace pro didaktiku dějepisu jsou proto připraveni*y pomoci školám a vyučujícím, pokud se rozhodnou už nyní na nové RVP ZV adaptovat.** Doufáme, že ke konzultacím a osobním setkáním budeme moci využít existující síť učících se komunit učitelů a učitelek dějepisu a prostor na fakultách připravujících učitele a učitelky.

Rádi vás navštívíme na Vašich školách a v regionech. **Neváhejte ADD oslovit prostřednictvím [kontaktního formuláře na webu ADD](#) či mailem (adidej@email.cz).**

PS: Byli jsme před NPI, budeme i po něm! Společně to zvládneme!!!

Za výbor ADD:

doc. Mgr. Kamil Činátl, Ph.D., místopředseda ADD

Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Člen společenskovední sekce Národního metodického kabinetu

PhDr. Milan Ducháček, Ph.D., předseda ADD

Katedra historie Fakulty přírodovědně-humanitní a pedagogické Technické univerzity v Liberci

Ústav pro soudobé dějiny AV ČR v. v. i.

Učitel dějepisu a výběrových seminářů, Lauderovy školy při ŽOP v Praze

Člen pracovní skupiny pro revizi RVP ZV v oblasti Člověk a společnost

doc. Mgr. Radmila Prchal Pavlíčková, Ph.D., místopředsedkyně ADD

Katedra historie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci

Stanovisko ADD podpořila též **Asociace učitelů dějepisu z. s.**

Mgr. Pavel Martinovský, předseda ASUD

Zástupce ředitele, ZŠ Vratislavova, Praha 2

Člen společenskovední sekce Národního metodického kabinetu

Člen ADD

Asociace pro didaktiku dějepisu z. s. i Asociace učitelů dějepisu z. s. jsou řádnými členy EuroClio:

<https://euroclio.eu/association/>

EuroClio

Inspiring History and Citizenship Educators